

EUCHARISTIA – PREČO IBA RAZ?

433/2016

www.inky.sk

24. 3. 2016

jedna Posledná večera – mimoriadne účinná – moc premeniť – ale prečo u človeka to nie vždy funguje? – takže v praxi...

Je zaujímavé, že Ježiš zhruba tri roky učeníkov vyučoval – ale sv. omšu, Eucharistiu, s nimi slávil iba jediný raz a to na samom konci. Prečo?

V prvej chvíli by nás možno napadlo, že je to preto, že vyučovanie je predsa len dôležitejšie. Nehovorí nakoniec aj sám Ježiš, že „*kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený*“ (Mk 16,16 SSV)? A neplatí takisto, že „*viera je z hlásania a hlásanie skrze Kristovo slovo*“ (Rim 10,17 SSV)? Pravda. Ale rovnakou pravdou je aj to, že Ježiš hovorí: „*Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život.*“⁵⁴ *Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.*⁵⁵ *Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj.*⁵⁶ *Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom.*⁵⁷ *Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa.*⁵⁸ *Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky*“ (Jn 6,53-58 SSV). Ohlasovanie vedie k uvereniu a uverenie potom vedie k Eucharistii a tá konečne vedie k Božiemu Večnému Životu. Toto je postupnosť, ktorú učil Ježiš, učila ju Cirkev odo dňa Turíc¹ a tak nám to odovzdáva aj zapísané v knihách Písma.

To nás vedie k druhému dôvodu – a že totiž, ak by na to prišlo, *jedna svätá omša a jedno sv. prijímanie* vo svojej podstate úplne stačia na to, aby bol človek úplne pretvorený a zbožštený v Kristovi, ako sa aj Cirkev i dnes modlí v sv. liturgii: „*Nech je nám táto vznešená sviatosť výdatným duchovným pokrmom a nápojom, aby sme sa premieňali v Ježiša Krista, ktorého sme prijali*“ (Rímsky misál, modlitba po prijímaní na 27. nedeľu cez rok), alebo keď sa kňaz už pri samej príprave obetných darov pri nalievaní vína a vody do kalicha modlí: „*Tajomstvo tejto vody a vína nech nás spojí s božstvom Ježiša Krista, ktorý láskavo prijal našu ľudskú prirodzenosť*“ (Rímsky misál). Len sa na to pozorne pozrime!

- Na začiatku je CHLIEB. Úplne obyčajný kus chleba. Potom sa kňaz modlí a v Mene Pána vyzýva Ducha, aby zostúpil a dotkol sa tohto chleba. A Duch zostúpi, Boh sa vo svojej Moci dotkne chleba – a bác! Už to viac nie je chlieb. Chlieb úplne zmizol. Vyparil sa. To, čo leží na oltári pod vonkajšími znakmi (spôsobmi) chleba, je Boh sám osobne. Nie chlieb, v ktorom nejakým spôsobom je prítomný Boh. Boh sám osobne, ktorý sa stal chlebom tak úplne a dokonale, že už niet chleba, namiesto neho na paténe spočíva sám Kristus-Boh! Tomu sa hovorí premieňajúca sila! Žiaden zázrak, ktorý kedy Kristus vykonal osobne, či v Tele svojej Cirkvi a cez ruky svojich svätých (hoci aj to je osobne) sa nevyrovná tomuto vrcholnému Zázraku zázrakov: v ktorom sa kus chleba stáva Bohom. Nie nejakým „iným bohom“ vedľa Boha, ale tým jedným jediným Bohom, ktorý JE od vekov na veky...

- My Ho potom v liturgii oslavujeme... chválim... zvelebujeme... klaniame sa Mu... a potom prichádza okamih sv. prijímania. Ten istý Boh, v tej istej plnosti Bytia, „sršiaci“ tou istou premieňajúcou Mocou Ducha Svätého sa blíži k nám... k našim ústam... ešte chvíľka... pár centimetrov... dotkne sa nás, a... a...

- Čo myslíte, čo sa asi tak stane? Presne to isté, čo s chlebom

pred chvíľou! V okamihu, keď do seba prijmem Živého Boha, niet inej možnosti, inej alternatívy, než že aj nás Božia prítomnosť úplne pohltí, úplne pretvorí v samého seba, *konsekruje* a v sebe navždy a úplne zbožští! Tak, ako rozžeravená láva, keď sa dotkne stromu, v okamihu ho premení v plápolajúci oheň, strávi a úplne pohltí... tak aj „*náš Boh je stravujúci oheň*“ (Hebr 12,29 SSV). V okamihu, keď sa nás tento Oheň dotkne, spáli v nás, čo je porušiteľné a pretvorí nás v seba samých². Preto sv. Gregor Naziánsky v 4. storočí píše na adresu kňazov, ktorí krstia a slávia Eucharistiu, s brutálnou priamosťou a otvorenosťou, že kňaz „*je Boh a pôsobí, aby aj iní boli Bohom*“ – pretože pre adoptívnych synov a dcéry Boha, očistených a prijatých krstom³, stačí jediný dotyk Eucharistie na to, aby sa úplne a dokonale pretvorili v Boha a stali sa tak Ním samotným!

Ale teraz možno zaprotestujeme a povieme si: No, ale nemala by takáto premena byť viditeľná aj navonok? A keď sa pozrieme na ľudí, čo boli práve na sv. prijímaní... veru ani veľmi nemáme dojem, že by sa s nimi niečo také prevratné naozaj stalo...

Existuje jedna odlišnosť medzi nami a chlebom. Chlieb je vec. Nemá rozum, vôľu ani slobodu. Keď sa ho dotkne Oheň Ducha, „vzplanie“ a okamžite, bez najmenšieho odporu, sa v Boha premení. My, ľudia, sme ale slobodné osobnosti. Nemôžeme byť pretvorení v Boha bez nášho úplného a krajného súhlasu, prejavujúceho sa krajnou bezvýhradnou a bezpodmienečnou túžbou po tejto premene.⁴ Tak ako hovorí Boh v zjavení sv. Augustínovi: „*Som pokrmom silných. Vzrastaj a budeš ma jesť. Ale ty ma nepremeniš na seba ako telesný pokrm, lež ty sa premeniš na mňa.*“ Hovorí o svojej moci úplne Augustína premeniť v Seba. Ale aj o tom, že sa to nedá bez plnej slobodnej spolupráce Augustína, ktorý musí „vyrásť“ vo viere, v nádeji, v túžbe i v láske⁵, aby nakoniec úplne odumrel sebe⁶ a aby sa tak v ňom mohol stať Boh „*všetko a vo všetkom*“ (Kol 3,11 SSV). A to sa deje práve učením.

Čo je aj odpoveď na našu otázku z úvodu dnešnej katechézy: Ježiš tri roky formoval a pripravoval učeníkov na ich Prvé sväté prijímanie. Lebo bez viery a bez túžby a lásky učeníka Boh nemôže vstúpiť. Aj keď človek „prehltneme hostiu“, Boh ostane vyvretý von, za dverami srdca. Musíme ako Augustín „vyrásť“ a vierou, túžbou a láskou tieto dvere otvoriť – a až potom Boh, úmerne našej otvorenosti, nás v Eucharistii premieňa v seba. Tak ako učeníkov, ktorých Prvé sv. prijímanie nijako dramaticky nezmenilo a boli postupne menení Eucharistiou celý život, až do konca; či všetkých svätých, ktorí sa v Boha menili tiež takto, postupne, stále viac pripravovaní a otváraní práve trvajúcim učením.

Váš Inky

² porov.: „*aby život pohltí to, čo je smrteľné*“ (2 Kor 5,4 SSV); „*keď si toto porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a toto smrteľné si oblečie nesmrteľnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: "Smrť pohltílo víťazstvo."*“ (1 Kor 15,54 SSV)

³ porov. „*Nech však nikto neje ani nepije z vašej Eucharistie, iba tí, čo boli pokrstení v mene Pánom.*“ (Didaché 9)

⁴ porov. úvaha 432

⁵ „... kým nedospejeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku, ¹⁴ aby sme už nebolí malými deťmi, ktorými sem-tam hádže a zmieta hocijaký vietor kľamlivého ľudského učenia, ktorý podvodne strháva do bludu.“ (Ef 4,13-14 SSV)

⁶ „*Náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriechne telo zničené, aby sme už neutročili hriechu.*“ ⁷ *Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu.*“ (Rim 6,6-7 SSV)

¹ „*Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámání chleba a na modlitbách.*“ (Sk 2,42 SSV)